Erfgoedvereniging Heemschut
Commissie Amsterdam
Korenmetershuis
Nieuwezijds Kolk 28
1012 PV AMSTERDAM
amsterdam@heemschut.nl

AANGETEKEND
Het dagelijks bestuur van stadsdeel Noord
Postbus 202
1000 AE AMSTERDAM

Amsterdam, 10 maart 2026
Betreft: **aanvraag status beschermd monument voor Schellingwouderdijk 265, spoedprocedure**

Geachte heer, mevrouw,

Erfgoedvereniging Heemschut verzoekt u het pand Schellingwouderdijk 265, 1023 NG Amsterdam, cultuurhistorisch van belang als achter de dijk gelegen geheel houten dijkhuis, aan te wijzen tot gemeentelijk monument. Wij verzoeken u op korte termijn de aanwijzingsprocedure te starten en deze aanvraag op te vatten als **spoedeisend** conform artikel 3 van de Erfgoedverordening.

Aanleiding
Aanleiding voor onze aanvraag is dat op 3 december 2025 (zaak Z2025-051707) vergunning is gevraagd de bestaande woning te slopen en te vervangen door nieuwbouw.

Achter de dijkhuis
Het pand ligt in het rijksbeschermd stadsgezicht Amsterdam-Noord, aan de Waterlandse Zeedijk. Hoewel er weinig over bekend is, stamt het waarschijnlijk uit de negentiende eeuw. Kadastrale hulpkaarten tonen aan dat het in 1865-1866 moet zijn gebouwd voor de melkverkoper Matthijs Proper, en werd uitgebreid in 1886. Het gaat om een eenvoudig, rechthoekig eenlaags houten huis op een bakstenen plint dat als type vanaf de zeventiende eeuw veel voorkwam in Holland. Ook in Amsterdam-Noord moeten er veel van hebben gestaan, maar in Schellingwoude is dit één van de laatste bewaard gebleven voorbeelden. Ook de ligging áchter het dijktalud (in plaats van daarop) is zeldzaam. Het huis wisselde in de negentiende eeuw veel van eigenaar, en werd meestal bewoond door melkverkopers. In de twintigste eeuw was het lang in handen van dezelfde familie. Enkele jaren geleden werd het verkocht.

Monumentwaardigheid
Hoewel de bouwgeschiedenis van het huis enigszins onzeker is (het BAG houdt het bouwjaar op 1953, ons inziens onwaarschijnlijk) vertegenwoordigt het in zijn typologie en stedenbouwkundige context zeldzaamheidswaarde.
Op de waarderingskaart in de toelichting bij het beschermd stadsgezicht (kaart 8) is zowel de kleine bebouwingsschaal als de afwisseling van huizen op en achter de Schellingwouderdijk goed te zien. De schaal, de eenvoud en de bouwwijze c.q. materialisering van dit uiterlijk negentiende-eeuwse, maar wellicht in de kern oudere pand, zijn architectonisch en stedenbouwkundig van grote waarde in het nog vrij goed bewaarde en beschermde dijkdorp. Die schaal en eenheid mag niet verloren gaan.

Erfgoedvereniging Heemschut
Commissie Amsterdam
Korenmetershuis
Nieuwezijds Kolk 28
1012 PV AMSTERDAM
amsterdam@heemschut.nl

Foto's in het stadsarchief doen vermoeden dat Monumentenzorg het huis al eens eerder heeft onderzocht, maar om onduidelijke reden niet heeft aangewezen tot monument. Wij zijn van mening dat het huis deze beschermende status verdient.

Het woonhuis is onderdeel van het beschermd stadsgezicht, dat helaas nog niet is gewaardeerd op de Waarderingskaart architectonische en stedenbouwkundige kwaliteit en het pand geniet daardoor momenteel geen werkelijke bescherming. Met de aanwijzing tot gemeentelijk monument kan worden gewaarborgd dat dit pand in de huidige goed bewaarde staat en context behouden blijft.

Namens de commissie Amsterdam van Heemschut,
met vriendelijke groeten,

5.1, 2, e (voorzitter) en 5.1, 2, e
5.1, 2, e 5.1, 2, e
C.c.: Monumenten en Archeologie, 5.1, 2, e
Stadsdeel Noord, 5.1, 2, e

Kaart 8 Waarderingskaart

Toelichting bij het besluit tot aanwijzing van het beschermd stadsgezicht Amsterdam-Noord (Schellingwouderdijk 265 ligt direct links van de weg naar de Oranjesluizen)

Erfgoedvereniging Heemschut
Commissie Amsterdam
Korenmetershuis
Nieuwezijds Kolk 28
1012 PV AMSTERDAM
amsterdam@heemschut.nl

Voorzijde, ca. 1960-1980 (Stadsarchief Amsterdam)

Achterzijde, ca. 1960-1980 (Stadsarchief Amsterdam)